

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»
кафедра конституційного права та
прав людини

Статус дисципліни: обов'язкова
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти: бакалавр
Форма здобуття вищої освіти: денна, заочна
Мова викладання: українська
Навчальний рік: 2023-2024
Форма підсумкового контролю: залік

Чеханюк Леся Володимирівна
Науковий ступінь: кандидат юридичних наук
Посада: старший викладач
Тел.: 097-909-39-20
E-mail: cheh-l-v@ukr.net
Робоче місце: пл. Солом'янська, 1, каб. 317
Профайл викладача:
<https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=Bu72DsMAAAAJ>

Контактний телефон	Тел.: 520-06-60
Електронна адреса	E-mail: k003@naiau.kiev.ua
Розклад навчальних занять	Робоче місце: пл. Солом'янська, 1, каб. 322

Консультації	Очні:
науково-	(відповідно до графіку консультацій педагогічних працівників кафедри) з 14:00 до 16:30
	Онлайн:
	електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу <https://dn.naiu.kiev.ua/course/view.php?id=190>

Стислий опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння знань, пов'язаних з основними поняттями міжнародно-правового регулювання, поглиблення та конкретизація уявлень про особливості міжнародного права, як основного регулятора міжнародних відносин на сучасному етапі розвитку, вивчення інститутів та галузей міжнародного права, що регулюють напрямки та форми співробітництва суб'єктів міжнародного права з питань визнання, правонаступництва, території, мирних способів вирішення міжнародних спорів, захисту прав людини тощо

Тривалість:

денна форма навчання: 3 кредити, загальна кількість годин – 90 (аудиторних годин – 44, самостійної роботи – 46);

заочна форма навчання: 3 кредити, загальна кількість годин – 90 (аудиторних годин – 12, самостійної роботи – 78).

Форми та методи навчання: денна та заочна форми навчання.

Методи: бінарні, частково-пошукові; словесні методи (лекція, розповідь-пояснення), наочні (ілюстрація), практичні (репродуктивні, проблемно-пошукові), інтерактивні (дискусія); інформаційні й евристичні, складання коментованої схеми навчального питання, метод термінологічного вправлення тощо.

Поточний контроль:

- усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування);
- робота за індивідуальними завданнями;
- тестування;
- аналіз ділових ситуацій;
- групові завдання, що передбачають розв'язання або підготовку проблемних ситуацій.

При поточному контролі оцінюються усні виступи, вирішення практичних завдань і тестів, творчі й проектні роботи.

Підсумковий контроль: усна відповідь або тестування.

При підсумковому контролі застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).

Пререквізити: теорія держави та права, конституційне право, адміністративне право

Постреквізити: міжнародний захист прав людини, право Європейського Союзу.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна Програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання

для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
зі спеціальності 081«Право»

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

Програмні результати навчання

РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.
РН5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.
СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.
СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.
СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- творчо застосовувати нормативно-правові акти, керуючись міжнародними стандартами прав людини;
- проникаючи у сутність соціально-правових явищ, виявляти та попереджувати правопорушення та конфліктні ситуації суспільного життя;
- критично мислити, самостійно приймати рішення. Бути лідером, працювати в команді.

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі теми
<p>Тема 1. Поняття та особливості сучасного міжнародного права</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм»), дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 1: Питання семінарського заняття: 1. Історія виникнення та розвитку міжнародного права. 2. Поняття, функції та особливості сучасного міжнародного права. 3. Система міжнародного права. 4. Джерела міжнародного публічного права. 5. Поняття основних принципів міжнародного права та їх ознаки і функції. 6. Система основних принципів міжнародного права. 7. Поняття, порядок утворення, структура та види норм міжнародного права. 8. Співвідношення міжнародного та внутрішньодержавного права. Тези до обговорення: - Дефініції «міжнародне право», «міжнародні відносини»; «функції міжнародного права». - Генеза міжнародного права. - Міжнародне право та міжнародна система. - Проблема співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права.</p>	<p>Під час лекційного заняття необхідно законспектувати основні положення теми, підготувати план-конспект основних проблем лекції з теми 1. Готуючись до семінарського заняття необхідно: 1. Опрацювати навчальний лекційний і медіа матеріал до теми 1, представлений у мультимедійному посібнику «Міжнародне право», а також опрацювати н.м. матеріали, дистанційні курси представлені на веб-порталі НАВС; 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми 1. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе, (перелік тем): - Історія виникнення та розвитку міжнародного публічного права. - Становлення сучасного міжнародного публічного права. - Міжнародне публічне та міжнародне приватне право їх співвідношення. - Міжнародне право як особлива система права. - Основні джерела міжнародного права. - Принципи міжнародного співробітництва. - Принципи підтримки миру і міжнародної безпеки. - Імплементация та трансформація в міжнародному праві. Підготувати завдання для самостійного вивчення: 1. Проаналізуйте підходи вчених до питання виникнення та розвитку міжнародного права. 2. Розгляньте різні історичні етапи розвитку міжнародного права. 3. Зверніть увагу на різні визначення вчених поняття</p>

		<p>міжнародного права.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Проаналізуйте ознаки міжнародного права. 5. Обґрунтуйте співвідношення міжнародного права та міжнародних відносин. 6. Розгляньте особливості джерел міжнародного права. 7. Проаналізуйте сутність міжнародного права. 8. Особливості утворення імперативних норм міжнародного права. 9. Види норм міжнародного права. 10. Розгляньте принципи міжнародного співробітництва. 11. Розгляньте принципи підтримки миру і міжнародної безпеки. 12. Функції основних принципів міжнародного права. 13. Класифікація основних принципів міжнародного права. 14. Види трансформації в міжнародному праві.
<p>Тема 2. Суб'єкти міжнародного права. Визнання та правонаступництво у міжнародному праві</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм»), дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 2:</p> <p>Питання семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття суб'єктів міжнародного права та їх правосуб'єктність. 1. Основні суб'єкти міжнародного права. 2. Похідні суб'єкти міжнародного права. 3. Визнання в міжнародному праві. 4. правонаступництво в міжнародному праві. 	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення теми 2.</p> <p>Готуючись до семінарського заняття необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми 2. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> - Теорії визнання в міжнародному праві. - Визнання держав та урядів в міжнародному праві. - Об'єкти правонаступництва в міжнародному праві. - Державоподібні утворення як суб'єкти міжнародного права. <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поняття і властивості суб'єкта міжнародного права. - Види суб'єктів міжнародного права.

	<p>Тези до обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефініції «суб'єкт міжнародного права», «види суб'єктів міжнародного права»; «Jus gentium»; «de facto»; «de jure»; «ad hoc». - Поняття визнання та його юридичне значення. - Види і форми визнання. - Міжнародно-правове регулювання правонаступництва. - Поняття та юридична природа основних принципів міжнародного права. 	<ul style="list-style-type: none"> - Основні суб'єкти міжнародного права. - Похідні суб'єкти міжнародного права. - Види держав. - Правосуб'єктність суб'єктів. - Поняття визнання та його юридичне значення. - Види і форми визнання. - Правові наслідки визнання у міжнародному праві. - Міжнародно-правове регулювання правонаступництва. - Поняття і види правонаступництва.
<p>Тема 3. Право міжнародних договорів</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм»), дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 3:</p> <p>Питання семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та джерела права міжнародних договорів. 2. Поняття міжнародного договору, його мова та форма. 3. Структура та види міжнародних договорів. 4. Порядок і стадії укладання міжнародних договорів. 5. Дія, дійсність та припинення дії міжнародних договорів. 6. Законодавство України про міжнародні договори. <p>Тези до обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефініції «law of treaties», «pacta sunt servanda»; «пролонгація». - Поняття міжнародного договору. - Види міжнародних договорів. 	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення теми 3.</p> <p>Готуючись до семінарського заняття необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми 3. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> - Основні стадії укладання міжнародних договорів. - Норми внутрішньодержавного права стосовно компетенції укладати міжнародні договори. - Дія договорів, їх застосування і тлумачення. - Денонсація та пролонгація міжнародних договорів. - Процедура ратифікації міжнародних договорів згідно законодавства України. <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поняття права міжнародних договорів. - Кодифікація права міжнародних договорів. - Об'єкт та суб'єкт права міжнародних договорів. - «Міжнародне договірне прав», «міжнародне договірне право держав». - Кодифікація права

	<ul style="list-style-type: none"> - Згода на обов'язковість договору. - Дія договорів, їх застосування і тлумачення. - Укладення міжнародних договорів України. 	<p>міжнародних договорів.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поняття та найменування міжнародного договору. - Об'єкт міжнародного договору. - Види міжнародних договорів. - Форма міжнародного договору. - Мова міжнародного договору. - Структура договору. - Порядок укладання міжнародних договорів. - Ратифікація міжнародних договорів Україною. - Оприлюднення реєстрація та збереження текстів міжнародних договорів України. - Дія договорів, їх застосування і тлумачення. - Недійсність, призупинення або припинення дії договорів.
<p>Тема 4. Право міжнародних організацій та міжнародні конференції. Основи права Європейського Союзу</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм»), дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 4:</p> <p>Питання семінарського заняття 4.1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та правова природа міжнародних організацій. 2. Види міжнародних організацій. 3. Порядок утворення та функції міжнародних організацій 4. Поняття, скликання та порядок роботи міжнародних конференцій <p>Тези до обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефініції «міжнародна організація», «ознаки міжнародних організацій»; «ООН». 	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення теми 4.</p> <p>Готуючись до семінарського заняття 4.1. необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 4.1. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> - Історичні аспекти створення міжнародних організацій. - Порядок проведення міжнародних конференцій. - Поняття та класифікація (види) міжнародних організацій. <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правосуб'єктність міжнародних організацій. - Повноваження та функції міжнародних організацій. - Порядок роботи конференції. - Акти конференції. <p>Готуючись до семінарського заняття 4.2. необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для

	<p>- Історичні аспекти створення міжнародних організацій.</p> <p>- Порядок створення міжнародних організацій та припинення їх існування.</p> <p>Питання семінарського заняття 4.2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація Об'єднаних Націй: історія створення, її цілі та принципи. 2. Головні органи Організації Об'єднаних Націй. 3. Спеціалізовані установи Організації Об'єднаних Націй. <p>Тези до обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правовий статус Організації Об'єднаних Націй. - Структура Організації Об'єднаних Націй. - Цілі та принципи діяльності ООН. <p>Питання семінарського заняття 4.3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та система права Європейського Союзу. 2. Історія становлення та джерела права Європейського Союзу 3. Інституційний механізм Європейського Союзу. <p>Тези до обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Історія становлення Європейського Союзу. - Статус Європейського Парламенту. - Статус Європейської Ради. - Статус Європейської комісії та інших органів ЄС. 	<p>самостійної роботи та практичні завдання з теми. 4.2.</p> <p>3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ліга Націй – перша міжнародна універсальна організація. - Історія створення Організації Об'єднаних Націй. - Статут ООН. <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Історичні аспекти створення міжнародних організацій. - Організація Об'єднаних Націй: історія створення, правовий статус, цілі та принципи. - Членство в Організації Об'єднаних Націй. - Головні та допоміжні органи Організації Об'єднаних Націй. - Спеціалізовані установи Організації Об'єднаних Націй. - Роль і значення Організації Об'єднаних Націй. <p>Готуючись до семінарського заняття 4.3. необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 4.3. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> - Регіональні міжнародні організації. - Джерела права Європейського Союзу. - Правовий статус людини і громадянина в Європейському Союзі. <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правоохоронне та безпекове співробітництво в Європейському Союзі. - Правова регламентація зовнішніх відносин Європейського Союзу. - Взаємовідносини України та
--	---	--

<p>Тема 5. Територія у міжнародному праві</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм»), дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 5: Питання семінарського заняття: 1. Міжнародно-правові питання території. Правовий режим територій. 2. Території з міжнародним режимом. Арктика і Антарктика. 3. Території зі змішаним та особливим режимом. 4. Державна територія та її складові частини. 5. Правові підстави та засоби зміни державної території. 6. Державні кордони, види, етапи та способи встановлення, правовий режим. Тези до обговорення: - Дефініції «державна територія»; - «континентальний шельф»; «цесія»; «ад'юдикація»; «дебеляція»; «анексія». - Правовий статус і правовий режим територій. - Способи придбання державної території. - Державні кордони. - Способи встановлення державних кордонів. Етапи встановлення державних кордонів.</p>	<p>Європейського Союзу. Під час лекційного заняття законспектувати основні положення теми 5. Готуючись до семінарського заняття необхідно: 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 5. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): - Правові засоби зміни державної території. - Арктика і Антарктика, їх правовий режим. - Міжнародно-правовий режим космічного простору. - Порядок встановлення державних кордонів. Державні кордони України. Підготувати завдання для самостійного вивчення: - Поняття і види територій. - Правовий статус і правовий режим територій. - Державна територія. - Територіальне верховенство держави. - Територіальний суверенітет. - Складові частини державної території. - Види територій за правовим режимом. - Способи придбання державної території. - Способи встановлення державних кордонів. - Етапи встановлення державних кордонів. - Режим державних кордонів. - Правовий режим Дунаю. - Територіальне море (територіальні води) і його правовий режим. - Континентальний шельф. - Виняткова економічна зона. - Державний кордон України. - Охорона державного кордону України.</p>
<p>Тема 6.</p>	<p>Семінарське заняття:</p>	<p>Під час лекційного заняття</p>

<p>Право зовнішніх зносин</p>	<p>індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм»), дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 6:</p> <p>Питання семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та джерела права зовнішніх зносин. 2. Органи зовнішніх зносин держав. 3. Склад та структура дипломатичних установ. 4. Функції дипломатичних та консульських представництв. 5. Початок та закінчення дипломатичної місії. 6. Дипломатичні та консульські імунітети і привілеї. <p>Тези до обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефініції «дипломат», «консульство»; «консульська екзекватура»; «агреман»; «persona non grata». - Право на участь у зовнішніх зносинах - Види органів зовнішніх зносин держави. - Поняття дипломатичного права. - Історія дипломатії. - Поняття консульського права. - Процедура призначення глави дипломатичного представництва. - Правові засади та порядок організації діяльності дипломатичної служби України. 	<p>законспектувати основні положення теми 6.</p> <p>Готуючись до семінарського заняття необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 6. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> - Зовнішня політика та дипломатія. - Спеціальні місії. - Постійні представництва держав при міжнародних організаціях. - Організація діяльності дипломатичної служби України. <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поняття права зовнішніх зносин. - Джерела та система права зовнішніх зносин. - Види органів зовнішніх зносин держави. - Поняття дипломатичного права. - Історія дипломатії. - Поняття консульського права. - Сучасний етап кодифікації дипломатичного і консульського права. - Дипломатичні представництва. - Завдання дипломатичної служби. - Функції дипломатичного представництва. - Кадри дипломатичної служби. - Процедура призначення глави дипломатичного представництва. - Підстави припинення місії дипломатичного представника. - Дипломатичні привілеї та імунітети. - Види консульських установ. - Глава і персонал консульської установи. - Функції консульських
--------------------------------------	--	--

		<p>установ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Консульські привілеї та імунітети. - Дипломатична служба України.
<p>Тема 7. Міжнародне гуманітарне право та міжнародні стандарти захисту прав людини</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм»), дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 7:</p> <p>Питання семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та джерела міжнародного гуманітарного права. 2. Правове становище учасників збройних конфліктів. 3. Захист прав людини під час збройного конфлікту. 4. Міжнародні стандарти з прав людини та їх відображення в міжнародних документах. 5. Міжнародно-правова регламентація правового становища населення. 6. Міжнародно-правові питання громадянства. <p>Тези до обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефініції: «міжнародне гуманітарне право», «Право Женеви»; «Право притулку». - Поняття галузі міжнародного гуманітарного права. - Міжнародні стандарти у сфері прав людини та їх закріплення в міжнародних документах. - Міжнародно-правова регламентація правового становища населення. - Правовий стан іноземців, 	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення теми 7.</p> <p>Готуючись до семінарського заняття необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 7. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> - Міжнародні акти про захист жертв війни - Захист цивільних об'єктів і культурних цінностей під час збройних конфліктів. - Наслідки збройних конфліктів. - Правове положення учасників збройних конфліктів. - Основні універсальні міжнародно-правові акти про права людини. - Європейські міжнародно-правові акти про права людини. - Міжнародно-правове регулювання правового положення різних категорії населення в міжнародному праві - Механізм захисту прав людини в рамках міжнародних організацій. <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Походження терміна «міжнародне гуманітарне право». - «Право Женеви». «Право Гааги». - Міжнародне гуманітарне право як галузь сучасного міжнародного права. - Етапи кодифікації норм міжнародного гуманітарного права. - Джерела міжнародного гуманітарного права.

	<p>осіб без громадянства (апатридів), осіб з подвійним громадянством (біпатридів).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Міжнародно-правові питання громадянства. - Право притулку. 	<ul style="list-style-type: none"> - Принципи міжнародного гуманітарного права. - Захист прав людини у період збройних конфліктів. - Правове положення учасників збройних конфліктів. - Правове обмеження засобів і методів ведення збройної боротьби. - Норми, що регулюють захист жертв збройного конфлікту. - Поняття та види міжнародних стандартів в галузі прав людини. - Об'єктивні передумови необхідності розвитку співробітництва держав у галузі захисту прав людини. - Міжнародні органи із захисту прав людини. - Правовий статус фізичних осіб у сучасному міжнародному праві. - Значення громадянства у міжнародному праві. - Проблеми подвійного громадянства в міжнародному праві. - Способи набуття та припинення громадянства.
<p>Тема 8. Відповідальність у міжнародному праві та мирні засоби розв'язання міжнародних спорів</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм»), дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 8:</p> <p>Питання семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття міжнародно-правової відповідальності. 2. Підстави міжнародно-правової відповідальності. 3. Політичні форми міжнародно-правової відповідальності. 4. Матеріальні форми 	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення теми 8.</p> <p>Готуючись до семінарського заняття необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 8. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> - Підстави міжнародно-правової відповідальності та обставини, що виключають відповідальність держав. - Поняття та види міжнародних правопорушень. - Види і форми міжнародно-правової відповідальності. - Дипломатичні засоби вирішення міжнародних спорів. - Судові засоби вирішення міжнародних спорів.

	<p>міжнародно-правової відповідальності.</p> <p>5. Міжнародні спори та ситуації.</p> <p>6. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів.</p> <p>Тези до обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефініції «міжнародна відповідальність», «міжнародний спір»; «міжнародна ситуація», «сатисфакція». - Поняття та підстави міжнародно-правової відповідальності. - Зміст правовідносин міжнародно-правової відповідальності. - Суб'єкти міжнародно-правової відповідальності.. - Мирні способи вирішення міжнародних спорів. 	<p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поняття, цілі та функції інституту міжнародно-правової відповідальності. - Підстави міжнародно-правової відповідальності. - Поняття міжнародного правопорушення. - Види міжнародних правопорушень. - Види і форми відповідальності. - Обставини, що виключають відповідальність держав. - Поняття міжнародного спору. - Міжнародно-правові способи забезпечення міжнародної безпеки.
<p>Тема 9. Міжнародне співробітництво держав у боротьбі зі злочинністю</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм», дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 9:</p> <p>Питання семінарського заняття 9.1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основні напрямки міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. - Інститут екстрадиції в міжнародному праві. <p>Тези до обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дефініції «екстрадиція», «Інтерпол»; «міжнародні злочини»; «злочини міжнародного характеру». - Організаційні форми співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю. <p>Питання семінарського</p>	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення теми 9.</p> <p>Готуючись до семінарського заняття 9.1 необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 9.1. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> - Видача (екстрадиція) злочинців у міжнародному праві. - Підстави відмови видачі. - Типові умови, необхідні для здійснення видачі. <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Міжнародне кримінальне право - Принципи міжнародного кримінального права. - Міжнародні злочини. - Міжнародні кримінальні злочини. - Уніфікація кримінального законодавства. - Інститут екстрадиції. - Типові умови, необхідні для

	<p>заняття 9.2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Міжнародні організації у боротьбі зі злочинністю. - Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол) в боротьбі зі злочинністю. - Правова основа співробітництва в боротьбі з міжнародними злочинами. <p>Тези до обговорення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Міжнародні організації у боротьбі зі злочинністю. - Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол. - Міжнародні договори про надання правової допомоги. - Міжнародні угоди України про правову допомогу. 	<p>здійснення видачі.</p> <p>Готуючись до семінарського заняття 9.2 необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати питання теми. 2. Виконати завдання для самостійної роботи та практичні завдання з теми. 9.2. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> - Організаційні форми співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю. - Міжнародне співробітництво держав в боротьбі зі злочинністю в рамках Організації Об'єднаних Націй. - Міжнародне співробітництво держав в боротьбі з тероризмом. - Міжнародно-правове регулювання боротьби з наркотичними засобами і психотропними речовинами. <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основні напрямки співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю. - Організаційні форми співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю. - Міжнародна організація кримінальної поліції – Інтерпол - Діяльність Європолу у боротьбі зі злочинністю.
--	--	---

Основні інформаційні джерела

1. Антонович М. М. Міжнародне право : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 384 с.
2. Аракелян М. Р., Бехруз Х., Акіменко Ю. Ю. Міжнародне право та євроінтеграційні перспективи України: сучасні виклики : монографія. Вид-во: «Фенікс». 2023. 464 с.
3. Войціховський, А. В. Міжнародне право : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 544 с.
4. Гавриленко О. А. Сироїд Т. Л. Історія міжнародного права: стародавня доба : навчальний посібник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 232 с.
5. Грушко М. В., Музика В. В., Федорова Т. С. , Владишевська В. В. Міжнародне гуманітарне право : навчально-методичний посібник / за ред. О. В.

Бігняка. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 136 с.

6. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник. /Х.Н. Бехруз, С.С, Андрейченко, В.М. Грушко та ін. – Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 252 с.

7. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.; за ред. В. В. Мицика. Харків : Право, 2020. 416 с.

8. Міжнародні відносини та світова політика [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко, О. В. Бровко; за заг. ред. д-ра філос. наук, професора О. М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с.

9. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. Вид-во: «Право». 2024. 502 с.

10. Чернов Л.О. Право та міжнародне право : навчальний посібник. ЄДКІ 2023. Харків : Право, 2023. 202 с.

Технічне та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програми та силабус навчальної дисципліни, мультимедійна система з можливостями візуальної презентації навчальних матеріалів у вигляді слайдів та аудіо-/відео-, тексти лекції, мультимедійний навчальний продукт, навчально-методичні матеріали на офіційному вебпорталі НАВС у розділі «Дистанційні курси».

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання:

- умови допуску до підсумкового контролю є активна робота під час семінарських та практичних занять; позитивні оцінки з усіх тем навчальної дисципліни; опрацювання більшості з рекомендованих джерел, виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;

- сума балів поточного контролю має становити не менше 30 балів;

Перескладання тем реалізується у таких формах:

- усне і письмове опитування;

- рецензування відповідей та письмових робіт;

- обговорення проблемних питань;

- написання есе, тез тощо.

Політика щодо академічної доброчесності: здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної

культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування.
<https://okop.nai.au.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

Поточному контролю підлягають:

- глибина, повнота, обґрунтованість відповіді;
- доповнення, запитання до тих, хто відповідає;
- рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття (робот у парах, малих групах), активність під час обговорення питань;
- глибина аналізу наукової та навчальної літератури;
- письмові завдання (тести, контрольні роботи, есе, реферати);
- якість самостійного опрацювання питань;
- систематичність роботи на заняттях.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання спрямована на виконання поставленої мети та завдань. Вона ґрунтується на принципах взаємоповаги, доброзичливості, академічній доброчесності, відповідальності, комунікації для формування фахових компетентностей та духовного збагачення, інтелектуального розвитку, формування належного уявлення про особливості сучасного міжнародного права, його місця і ролі як основного регулятора сучасних міждержавних відносин у міжнародній сфері, визначення ціннісних орієнтирів, сформованих на основі сучасних міжнародних стандартів з прав людини, усвідомлення необхідності їх дотримання та забезпечення в процесі подальшої професійної діяльності в нових умовах сьогодення.

<https://okop.nai.au.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

<https://okop.nai.au.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Політика щодо термінів виконання та перескладання: - умови допуску до підсумкового контролю є активна робота під час семінарських та практичних занять; позитивні оцінки з усіх тем навчальної дисципліни; опрацювання більшості з рекомендованих джерел, виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни; - сума балів поточного контролю має становити не менше 30 балів.

Перескладання тем реалізується у таких формах:

- усне і письмове опитування;
- рецензування відповідей та письмових робіт;
- обговорення проблемних питань;
- написання есе, тез тощо.

Академічна доброчесність. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення

<https://okop.nai.au.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

Поточному контролю підлягають:

- глибина, повнота, обґрунтованість відповіді;
- доповнення, запитання до тих, хто відповідає;
- рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття (робот у парах, малих групах), активність під час обговорення питань;
- глибина аналізу наукової та навчальної літератури;
- письмові завдання (тести, контрольні роботи, есе, реферати);
- якість самостійного опрацювання питань;
- систематичність роботи на заняттях.

Політика щодо відвідування: передбачає систематичне, регулярне оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок з усіх тем навчальної дисципліни) за результатами аудиторних занять, самостійної та індивідуальної роботи. Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

усне опитування:

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (системність, чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

практичні завдання:

- уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні проблем;
- уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідують лекції і семінарські заняття курсу. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

<https://okop.naiiau.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

<https://okop.naiiau.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Оцінювання результатів навчання

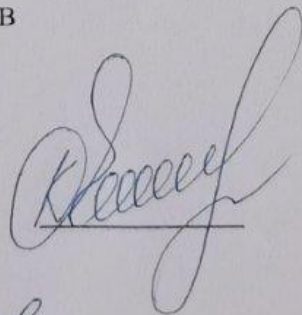
Накопичення балів з тем за усі види робіт										Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
max 60%										залік	max 100 %
										max 40 %	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Самостійна робота	40	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

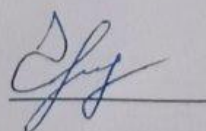
Силабус схвалено на засіданні кафедри конституційного права та прав людини
 Національної академії внутрішніх справ
 Протокол від 26.07.2023 року № 24.

Т.в.о. завідувача кафедри

Катерина СЬОХ

Підпис авторів силабусу:

Леся ЧЕХАНІУК